

Västerfärnebo Hembygdsförening

www.vasterfarnebo.se

Medlemsinformation nr 1 - Februari 2009

Verksamheten

Nu under vintermånaderna är planeringen inför sommarens aktiviteter i full gång. Programkommittén har fått många positiva kommentarer vid kontakterna med de underhållare som inbjudits att medverka vid sommarkvällar och andra evenemang.

Hembygdsföreningen vill gärna uppmärksamma några av de unga och lokala förmågorna, Sofia Hillbom, Sven-Erik Lundeqvist och Joel

Berg samt Håkan Perssons blandning och Musikskolans spelmanslag Viltstråk.

I sommarprogrammet deltar bland andra trubaduren Dan Viktor, författaren Sven Olov Karlsson och 30-årsjubilerande Västerfärnebo Dragspelsklubb.

Vi återkommer med det färdiga sommarprogrammet i nästa nummer av Medlemsinformationen. Förhoppningsvis kan vi också presentera några helt nya inslag i verksamheten.

Kallelse till årsmöte söndag 22 mars 2009 klockan 18.00 i Bygdegården

Alla intresserade hälsas välkomna!

Rösträtt på årsmötet har du som betalt medlemsavgiften för 2009 eller som vid årsmötet anmäler ditt medlemskap. Inbetalningskort bifogas detta nummer.

Utöver sedvanliga årsmötesförhandlingar ska årsmötet bland annat ta ställning till frågor som rör byggprojekten, kaffestugan, vatten- och avloppsanslutning, camping, eventuell skogsförsäljning samt fastställande av placeringspolicy.

Årsmöteshandlingar delas ut på årsmötet och kommer även att finnas tillgängliga på vår webbplats www.vasterfarnebo.se

Svartåkalendern

Har du ännu inte köpt väggalmanackan Svartåkalendern 2009 kan du göra det hos Västerfärnebo Handelsbod, ICA Köplusten, Café

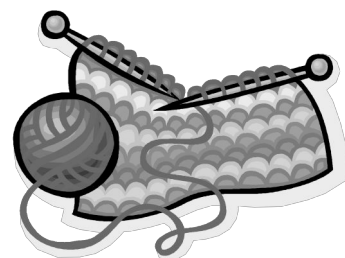
Valvet, Information Sala, Ewerlöfs Bokhandel och naturligtvis på Bygdecentret.

Om du vill komplettera din samling med Svartåkalendrar från åren 2003-2008 så kontaktar du Bygdecentret tel. 74 00 11.

Sticka en tröja!

Hembygdsföreningen vill satsa på textila traditioner i ny tappning inför Konst- och Hantverksrundans 10-årsjubileum genom att utlysa tävlingen *Sticka en tröja*. Du stickar en tröja som du namnger och lämnar in till Ingmari Ekman.

Bidragen ställs ut på Gammelgården under Konst- och Hantverksrundan 8-9 augusti 2009. Besökarna röstar fram en vinnare bland de stickade tröjorna. Vinster kommer att utdelas bland röstande och till segraren.

Kontaktperson: Ingmari Ekman, tel. 74 03 95, e-post ingmari@vasterfarnebo.se

Gåvor till Hembygdsföreningen

Hembygdsföreningen har genom Aina Hellstrand erhållit ett femtiotal brev skrivna under

1930-talet till familjen Rosenius. Brevet speglar vardagliga händelser inom den lärarfamilj som betytt så mycket för att uppmärksamma hembygden i Västerfärnebo.

Tankar inför framtiden

Vi tar gärna emot idéer och förslag på aktiviteter som Hembygdsföreningen kan hjälpa till att anordna.

Det skulle exempelvis kunna handla om studiecirklar, byavandringar, dokumentation, fotoutställning, medlemsaftnar m.m. Hör av dig till någon i styrelsen.

Medlemsavgift

För att underlätta administrationen har ett nytt bankgirokonto, 351-5459, öppnats för medlemsavgifter. För 2009 är medlemsavgiften

100 kronor. Kom ihåg att lämna namn, adress, telefonnummer och om möjligt e-postadress.

Dessa uppgifter kan du även lämna när du anmäler dig som medlem på webbplatsen www.vasterfarnebo.se

Hembygdsföreningens ändamål

Hembygdströrelsen vilar på tre ideologiska grundpelare: humanism, demokrati och solidaritet. Hembygdströrelsens ändamål är att vårda och synliggöra hembygdens kultur och miljö så att den blir en naturlig grund för ett gott liv och föra detta vidare till kommande generationer.

Byggprojekten

Hembygdsföreningen har i början av året träffat en överenskommelse med Sala kommun för slutligt i ordningsställande av loge och toalett-

byggnad. Det innebär att omfattande arbeten kommer att genomföras under våren. Hembygdsföreningens kontaktperson är Lasse Pettersson tel. 703 32.

Gammelhärd i Västerfärnebo av P A Rosenius

... fortsättning från nr 3 – 2008.

Portlider från Hedbo.

Portliderbyggnaden innehåller på nedre botten gårdskammare och matbod. I den senare finns bl.a. en hemkvarn samt olika måttsatser för våta och torra varor m.m. Övre våningen som har svalgång, upptagas av två små dräng- och pigbodar i ursprungligt skick samt en större, inredd till utställningsrum.

Nybyboden, första byggnaden på Gammelhärd, inköpt 1919 för 500 kronor.

Nyby-boden har liksom svalgång samt 2 rum i vardera våningen. Det norra av de nedre rummen är vävkammare med redskap för linberedning, spinning och vävning. Det andra är slöjdbod med rikhaltig samling verktyg för manlig slöjd; här lägger man även märke till en stor tröplog.

Av övre våningens rum skulle det ena kunna kallas klädkammare. En gammal förlåt är be-

aktansvärd, likaså två grant utstyrda dopdräkter. Det andra och större rummet i denna våning är det på utställningsföremål rikhaltigaste. Först påträffa vi den 80-90 nummer stora samling stenåldersfynd av olika typer; en pilspets av skiffer har bland fackmän väckt särskilt uppseende. Så följer grupper av föremål rörande belysning, bordskärl, korgarbeten, dryckeskärl, ostformar, kaveldon, träbetsman m.m.

Visthusbod från Sör Åhl, gåva från Wirsbo Bruk 1928.

Åhls-boden skild från den föregående med ett smalt prång, är en mindre visthusbod, även försedd med en liten svalgång; den skiljer sig i indelning från andra liknande.

Söder om Åhls-boden finns en brunn med tak, brunnslucka, vindställning och hink.

Av utrymmesskäl har föreningen ej kunnat mottaga mera skrymmande föremål såsom kör- och åkerbruksredskap, av vilka man eljest skulle kunnat få en rikhaltig samling.

På Nyby-bodens södra gavel är uppsatt en vindflöjel, å vilken året för föreningens bildande är utstansat.

Mitt på gårdsplanen är en flaggstång rest. Vid dennes fot ligger en sten, som pläгат användas som styrkeprov. Den kallas Trumslagaren, dels

beroende på att den haft sin plats invid trumslagarkasernen i Salbohed, dels därför att den är kort med antydning till huvud och axlar. Den skall lyftas med en hand på rak arm, varvid fingrarna gripa in i vissa håligheter, som kallas ögon och öron. En gammal bonde, som i sin ungdom varit med om detta styrkeprov, vitsar att *det beror mindre på styrkan än fattningsgåvan*. Hemligheten ligger nämligen däri, att endast vänstra handens fingrar finna bekvämt tag om stenen; den högra, som den om förhållandet okunniga helst använder, får intet tag om den. Dyliga lekar och styrkeprov övades förnämligast på tredje dagen av de stora bröllopsgästabuden.

Flaggan firas sakta ner efter sommarkvällens festligheter.

Väster om byggnaderna är en fri plan, varest föredragen vid sommarfesterna brukar gå av stapeln. Platsen är synnerligen lämpad härför; nedanför glimmar Svartån, åt motsatt håll skymtar kyrkan och prostgården och en tät skogsdunge skyddar mot västanvinden, marken är fast med stark gräsbotten. Festernas avslutning sker dock alltid inne på gårdsplanen. Från en av bodarnas svalgångar hålles tal under det en aftonpsalm sjunges, firas flaggan sakta ned.

P A Rosenius

Städdagar på Gammelgården

Inför sommaren är det viktigt att Gammelgården ser städad och inbjudande ut för alla besökare. Detta hjälps vi åt med lördagarna 9 maj, 16 maj och 23 maj klockan 9.00-13.00.

Tag med matsäck. Hembygdsföreningen håller med kaffe, sällskap och redskap.

Kontaktperson: Erik Pettersson tel. 74 05 32.

Bygden i samarbete med skolan

I projektet *Hållbara bygder, vår framtid* har skolgruppen haft sitt första möte. Mer om detta kan du läsa på www.svartadalen.nu.

Hembygdsföreningen har en viktig roll genom att synliggöra hembygdens kultur och miljö. Är du intresserad av att föra kulturarvet vidare? Kontakta styrelsen.

Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening

Länsförbundet arrangerar en del kurser och träffar under våren. Är du intresserad så hör av dig till någon i styrelsen.

Registrera och märka museiföremål - WestmannaArvet i Hallstahammar 20 februari, 6 mars och 20 mars kl. 10.00-14.00.

Arkivnätverk Västmanlands hembygdsarkiv - Inspirationsträff för ansvariga för arkiven i hembygdsföreningarna. Kungsudden i Kungälv den 16 mars kl. 12.30.

Arkivbildarregister på Internet - Det finns på Arkiv Västmanlands hemsida som har adress www.arkiv.u.se titta sedan under fliken nyheter / forskarservice.

Ledningsträff - Lördagen den 28 mars hålls årets ledningsträff för de förtroendevalda i länets hembygdsföreningar. Att tillgängliggöra en hembygdsgränd.

Årsmöte - Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening lördagen den 25 april.

Västerfärnebo Hembygdsförening – Styrelse

Ordförande: Anders Fläcke

0224-74 12 15   070-592 79 90

Vice ordförande: Anders Aldén

0224-700 24   070-323 41 40

Sekreterare: Lars Östlund

0224-700 52

Sekreterare: Gerd Eriksson

0224-74 01 30   073-562 38 97

Kassör: Ingmari Ekman

0224-74 03 95   076-806 42 80

Kassör: Lasse Pettersson

0224-703 32   0224-557 35

Ledamöter: Karl-Gustav Edsbäcker

0224-74 00 08

Lars Olov Larsson

0224-74 11 81

Margit Pettersson

0226-600 49

Valberedning

Ann-christin Korths-Aspegren, 1 år

0224-74 04 64

Erik Pettersson, 2 år

0224-74 05 32

Per Hellstrand, 3 år

0224-703 48

Kontaktuppgifter

Västerfärnebo Hembygdsförening

c/o Anders Fläcke,

Stäffe 110, 730 71 Salbohed

Telefon ordförande: 0224-74 12 15

E-post ordförande: info@vasterfarnebo.se

Webbplats: www.vasterfarnebo.se

Marknadsföring och medlemsinformation

Webbansvarig: Ingmari Ekman, 0224-74 03 95, e-post: webmaster@vasterfarnebo.se

Redaktionskommitté: Ingmari Ekman, Anders Fläcke, Erik Pettersson och Lars Östlund.

Ansvarig utgivare: Anders Fläcke.